БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 197 (1201)
4 ОКТЯБРЬ ШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг КПСС Курск область комитети ва область ижроия комитетига табриги (1-бет).

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Қозоғистон Коммунистик партияси Ғарбий Қозоғистон область комитети ва область ижроия комитетига табриги (1-бет).

СССР Олий Совети Президиумининг Ғарбий Қозоғистон областини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармони (1-бет).

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ: **КПСС XXI съездига муносиб совға тайёрлаш— ҳар бир теримчи ва механик-ҳайдовчининг жонажон ишидир** (1-бет).

СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошиловнинг Афғонистонда бўлиши (2-бет).

ТАСС баёноти (2-бет).

Жаҳонда биринчи сунъий йўлдош космосга учирилганлигининг бир йиллиги (2-бет).

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ЁЗУВЧИЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН: **Ғ. Каримов.** — Ҳинд ва ўзбек адабий муносабатлари тарихидан (3-бет).

ЖУРНАЛИСТ БЛОКНОТИДАН: Брюссель виставкаси хотиралари (4-бет).

БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси (4-бет).

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ!

КПСС XXI съездига муносиб совға тайёрлаш—ҳар бир теримчи ва механик-ҳайдовчининг жонажон ишидир

КПСС Курск область комитети ва область ижроия комитетига

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети зўр қониқиш билан шуни қайд қиладиларки, 1958 йилда ҳар гектар ердан камида 300 центнердан маккажўхори пояси етиштириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ташаббускорлари бўлган Курск областининг колхозчилари, совхоз ва РТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ўз мажбуриятларини шараф билан бажардилар, мўл ҳосил етиштирдилар ва 160 минг гектар маккажўхори майдонининг ҳар гектаридан 333 центнер сутли кўк поя олдилар. Бу эса, 3,2 миллион тонна, ёки ўтган йилдагидан олти баравар кўп маккажўхори силоси бостириб қўйиш имконини берди. Курск колхозчиларининг чақириғига мувофиқ, кўпгина область, ўлка ва республикалар қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш учун социалистик мусобақага қўшилдилар ва яхши натижаларга эришдилар.

Москва областининг колхоз ва совхозлари 26 минг гектар майдонда ҳар гектар ердан 301 центнер маккажўхори пояси етиштирдилар. Рязань областидаги колхозларда 41 минг гектар маккажўхори майдонининг ҳар гектаридан 336 центнердан сўтали кўк поя олинди. Бу йил Липецк, Тамбов, Тула, Пенза, Омск областларида, Приморье ўлкасида, Чувашистон АССРда катта майдонларда маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирилди.

Катта майдонларда маккажўхори ҳосилини ошириш соҳасида эришилган ана шу дастлабки муваффақиятлар колхозчилар, механизаторлар, совхоз ва РТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг зўр ғайрат билан қилган меҳнати натижаси, маккажўхори етиштириш ишини кадрларга ўргатиш натижаси, партия ва совет ташкилотлари олиб борган катта ташкилотчилик ишлари натижасидир.

Курск области ва бошқа областлардаги колхоз ҳамда совхозларнинг маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш соҳасидаги тажрибалари ҳамма ерда кенг ёйилиши лозим. Ҳамма майдонларда маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш вазифасининг муваффақиятли ҳал этилиши мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш, кўпроқ чорва молга эга бўлиш, чорвачилик маҳсулдорлигини кескин суратда ошириш, қишлоқ хўжалиги учун яроқли ерларнинг 100 гектари ҳисобига кўпроқ маҳсулот бериш имкониятини туғдиради. Чорва моллар сонининг ортиши кўпроқ органик ўғит тайёрлаш ва бу билан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳосилдорлигини ошириш имконини беради. Буларнинг ҳаммаси мамлакатимизда яқин вақт ичида аҳоли учун озиқ-овқат ва саноат учун хом ашё мўлкўллигини вужудга келтириш мақсадида гўшт, сут, жун етиштиришни кескин суратда кўпайтириш имконини беради.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Курск областининг колхозчиларини, совхоз ва РТС ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, комсомол ходимларини ва областнинг барча меҳнаткашларини маккажўхори етиштириш соҳасида олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарганликлари билан қизғин табриклайдилар ва қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада юксалтириш соҳасидаги меҳнатларида янгидан-янги муваффақиятларга эришувларини тилайдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

Қозоғистон Коммунистик партияси Ғарбий Қозоғистон область комитетига ва область ижроия комитетига

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Қозоғистон ССР Ғарбий Қозоғистон области колхозчиларини, совхоз ва РТС ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, комсомол ходимларини ва барча меҳнаткашларини катта муваффақият билан — ғалла етиштиришни кўпайтириш ва давлатга 50 миллион пуд ғалла сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилганлиги ва областнинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги билан қутлайдилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Ғарбий Қозоғистон областининг қишлоқ хўжалик ходимлари ва барча меҳнаткашлари бундан буён ҳам ғалла, гўшт, сут, жун ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш устида муваффақият билан ишлайдилар ҳамда аҳоли учун озиқ-овқат ва мамлакатимиз енгил саноати учун хом ашёни мўл-кўл қилиш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** **ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ҒАРБИЙ ҚОЗОҒИСТАН ОБЛАСТИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ғарбий Қозоғистон областининг меҳнаткашлари ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда эришган катта муваффақиятлари учун, 1958 йилда давлатга 50 миллион пуд ғалла сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини муваффақият билан бажарганлиги учун **Ғарбий Қозоғистон области Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1958 йил 2 октябрь.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетидан

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети совет театр санъатининг атоқли арбоби, СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Аброр ҲИДОЯТОВ**нинг 1958 йил 3 октябрда бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар.

ЧЕВАР ТЕРИМЧИ СОВҒАСИ

Ғанима Юсупова 14 тонна пахта териш мажбуриятини олган. У шу кунларда астойдил меҳнат қилиб кундалик терим нормасини ошириб бажариш, ўз мажбуриятини шараф билан адо этиш учун курашмоқда. Ғанима дугоналари билан мусобақалашиб ишлаб ҳар куни хирмонга 150-160 килограммдан пахта топшираётир. Унинг терган пахтаси фақат биринчи сортга қабул қилинмоқда.

Мирзачўл районидаги «Октябрь» колхозининг уста теримчиси Ғанима Юсупова КПСС XXI съездига совға қилиб 14 тонна пахта териш мажбуриятини олган экан, у ўзининг ана шу мажбуриятини муваффақиятли адо этади.

Суратда: Ғанима Юсупова пахта тераётир.
В. Салов фотоси.

Чин эътироз, ҳақ гап

... Кўча чангитиб келаётган қўш отли арава хирмон олдида тўхтади. Аравакаш ниқтаб пахта тиқилган қопларни ерга тушириб бўлди-да, оқ яхтаклик кишига қараб:

— Зиямат ака, кечаги пахтани ҳам ёярмишсизлар, бригадир айтди, — деди-ю, «чуҳ» деб отига қамчи урди...

Тоғдек «оқ олтин» уюмини кенг саҳнга оҳисталик билан ёяётган Зиямат аканинг бу топшириқдан энсаси қотди шекилли, қўлидаги паншахани зарда билан улоқтирди.

— Товба! Касби-кори шу бўлгандан кейин кўзига қараб терса бўлмайдими? Кўзи кўрмаса ҳам, ахир қўли пахтанинг қанақалигини билади-ку!

— Эй, нимасини айтасиз, Асқаржон, — деди заҳарханда билан Зиямат ака, — бригадамизда шунақа кишилардан бир-иккита борга ўхшайди. Кўп пахта териб, кўрсатган кароматн шуми? Қош қўяман деб, кўз чиқаряпти. Қирқ беш қанор-а? Бир машина пахта! Айтишга осон. Буни териш, қуритиш, қоплаш... яна машинага юклаш. Ҳазилакам иш эмас. Бунинг устига қанча овoрагарчилик!

Зиямат ака жаҳл устида гапириб қўйди-ю, охирини ўйлаб қолди. Ахир унинг звеносидагилар ҳам пахта теришяпти. Балки, ҳалиги «қош қўяман деб, кўз чиқараётганлар» шу звенодан чиқиб қолса-я. Унда нима бўлади?

Зиямат ака бошлиқ звенодаги колхозчилар уч кундан бери хирмон атрофидаги пайкалларда пахта теришяпти. Зиямат ака тиниб-тинчимас, уни дам хирмонда, дам теримчилар орасида кўрасиз. Тағин пахтани хирмонда ўзи қабул қилиб олади. «Наҳотки, бизникилар ҳам пахтани хом теришаётган бўлса?» ўйлади у.

— Йўқ, бу, иккинчи звено аъзоларининг иши. Зиямат ака бу сўзни беихтиёр айтиб юборди. У хирмондагилар олдида уялиб қолмаслигига ишонч комил эди.

— Лойқа—тиниқ сувни бузади!

— Ҳақ гапни айтдинг, Ҳикматжон, — дея сўзида давом этди Зиямат ака, — қуритилган пахтада озгина хом бўлса борми, иш бузилди, деявер, қайтарилади! Бунга ким сабабчи? Ким бўларди, хирмондагилар. Ундан кейин бригадирнинг қовоғидан қор ёғилиб, «яхши қуритмабсизлар, уддалайолмасанглар далага чиқиб пахта теринглар» деб заҳрини сочади.

Хирмондагилар бу ишни қолдириб, айвонда тизилиб турган қанорлардаги пахтани ағдариб, бошқатдан ёябошладилар. Зиямат ака ҳамон жаҳлидан тушмаган. Ерда ётган паншахани ҳам олмади. Қаердандир этак топиб, унга толаси яхши пишмаган, хом терилганлигидан туршакдек бўлиб бужмайиб турган пахталарни териб солди.

— Ҳой Асқаржон, касални яширсанг, истмаси ошкора қилади, дейдилар, ҳа, олдини олиш керак. Мен иккинчи звенога кетдим.

— Сир ошкора бўлди, — деди кимдир кинояли кулиб.

Зиямат ака шийпон олдидаги пайкалга етиб келганида тут дарахтининг тагида сепояли ёғочга тарозини ўрнатиб қўйган табелчи ёнбошлаб олиб, газета ўқиётган эди. Теримчилар дуч келган эгатга тушар, пайкал охирроғида икки-уч киши кўндалангига юриб, шошиб-пишиб пахта теришарди. Этакни тўлдирган теримчилар эса, пахтани ўқариққа тўкиб, яна эгат оралаб кетишарди. Бу ҳолни кўрган Зиямат ака тутоқиб кетди. Қўлидаги пахтали этакни табелчининг олдига улоқтирди.

— Тур, эй! Ҳозир ётадиган вақтми?! Газетангни уйингда ўқийсан. Буни ўзинг қурит.

— Нимага ўшқирасиз?

— Вазифанг нима?

— Пахта тортиб олиш.

— Ҳа, ҳа.

— Ие, мен ҳам пахта терайми?

— Сифатига ким жавобгар?

Шу мунозара устида нариги участка томондан раис келиб қолди. Боятдан бери отдан тушса ҳам эгардан тушмай турган табелчи шаҳдидан қайтди. «Бирор қалтис иш қилиб қўйдимми» дегандай дам Зиямат акага, дам раисга олазарак кўзларини тикиб турган табелчи гапни бошқа томонга буриш мақсадида бўлса керак, ён дафтарини қўлга оларкан:

— Ҳа, қизлар пахталарингни торттиринглар. Ҳа демай, обедга занг чалинади, деди.

Аҳволга разм солиб турган раис Зиямат аканинг бу ерга нима мақсадда келганлигини дарров пайқаб олди.

— Хўш, Файзулла, нега хом пахта териляпти? Бригадир қаерда?

— Абдухалил акамми? У киши колхозчилар билан темир йўл ёқасидаги пайкалда.

Раис билан Зиямат ака пайкалнинг охирроғида пахта тераётган теримчилар олдига йўл олишди. Файзулла ҳам эргашди. Эгатма-эгат ўтиб, пахта тераётган Ноила Бегулова ва Шарофат Раҳимбоевалар энди ўз қилмишларидан уялиб қолишди.

— Шарофат, кунига неча килограммдан пахта теряпсан, — деб сўради раис.

— 65-70 килодан.

— Сен-чи, Ноила?

— Менми, 80-90 килодан.

Зиямат ака Ноиланинг этагига қўлини суқиб, бир ҳовуч пахта олиб ғижимлаб-ғижимлаб кўрди-да, нарироқда турган табелчига қараб:

—Кўряпсанми, буни! Ярми хом-а! Касалиям, соғиям шунда. Сорт бузилибди. Пишгани қуриб кетганмиди? Ҳаммаси сенинг айбинг. Кўпроқ ёнбошла. Бирники мингга, минг-ники туманга, деб шуни айтадиларда, раис.

Тушки овқатланиш пайтида бригаданинг ҳамма аъзолари хирмонга тўпланишди. Уялганидан икки юзи лола каби қизариб кетган Ноила билан Шарофат чурқ этмай ўтиришарди. Раис — Маҳмуд Исматов хом пахта териш нобудгарчиликнинг бир тури эканлиги, бундан ташқари қанчадан-қанча меҳнат ва вақт зойи кетишига сабабчи бўлиши, йиғим-терим суръатига салбий таъсири ҳақида сўзлар экан, энг олдинги қаторда ўтирган қизлардан бири—Насиба сўзни бўлди.

— Гапингиз тўғри-ку! Лекин ҳаммамиз дуч келган эгатга тушаверсак, барибир шундай бўлади. Айрим жойларда теримчиларга алоҳида участка ёки эгатлар ажратилиб берилар экан. Бизда ҳам шунақа қилинса, ким хом теради, ким тоза теради, ҳаммаси ойнадек равшан бўлади. Ундан кейин ким кўп ва сифатли пахта терса, қандини урсин, деймиз.

— Иннакейин Файзулла Ашраф аканинг эрка ўғли бўлсаям, бели қайишиб меҳнат қилсин. Пахтани ўзимиз терсак, олиб келиб торттирсак... Қанчадан-қанча вақт беҳуда кетади. Тағин «ҳой қизлар, часовой график эсингиздан чиқмасин» дейди-ю, лекин ўзи шунга амал қилмайди. Ялқовлик ҳам эви билан-да!

Булар — чин эътироз, ҳақ гап эди.

Бу воқеа сентябрь ойининг ўрталарида Абдухалил Тўраев бошлиқ бригадада бўлиб ўтган эди. Энди, хом пахта теришга барҳам берилди. Дўстона танқиддан тўғри хулоса чиқарган Ноила ва Шарофатлар дугоналари — Назира Убайдуллаева, Насиба Файзиева, Назирахон Каримбоевалар билан ёнма-ён туриб, 96-100 килограммдан пишиб етилган, биринчи сорт пахта теришяпти. 70 дан ортиқ теримчининг унумли ишлаши туфайли ҳар куни 2,5-3 процент миқдорида пахта тайёрланмоқда. Ҳозир бу бригада 91 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 13 ярим центнердан пахта йиғиб олиб, йиллик планни 35 процентдан оширди.

Мақсуд МУСАЕВ,
Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози.

Ҳиссамиз—2500 тонна

Институтимиз коллективи жонажон партиямиз XXI съезди шарафига фан чўққиларини тинмай эгаллаш ва ўзлаштириш-ўқитиш савиясини янада яхшилаш билан бирга, областимиз пахта майдонларида етиштирилган мўл ҳосилни ҳам сира нобуд қилмай тезроқ йиғиб-териб олишда пахтакор ўртоқларимизга ёрдамлашишга аҳд қилдилар.

Пахта теримида иштирок этиш, айниқса бизнинг институтимиз студентлари учун амалий жиҳатдан жуда фойдалидир. Чунки бўлажак мутахассислар келгусида ўзлари қайта ишлайдиган хомашёни етиштириш ва тайёрлаш билан ҳар томонлама танишадилар.

Биз бутун институтимиз бўйича 3 октябрь куни оммавий равишда пахта йиғим-теримига чиқишга қарор қилдик.

Институтимиз студентлари ўтган йили ҳам пахта далаларида фидокорона меҳнат қилган эдилар. Улар бир ой чамаси вақт ичида 2 минг тоннага яқин «оқ олтин» териб бердилар. Аълочи студентлардан Жамила Жумаева, Лена Ибрагимова, Николай Борисенко каби ўртоқлар 4-5 тоннадан пахта териб, бошқаларга намуна бўлдилар. Жуда кўп илғор теримчи студентлар Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Биз бу йил пахта йиғим-теримида пахтакор дўстларимизга унумли ёрдамлашиш учун алоҳида тайёргарлик кўрдик. Теримни уюштиришни олдиндан планлаштирдик. Бу йил йиғим-теримга институтимиздан 1300 дан ортиқроқ студент иштирок қилади. Улар Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозида пахта терадилар.

Жуда кўп студент ва аспирантларимиз илғор теримчилар қаторига қўшилиб, мавсумда 4-5 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилдилар. Мавсумда институтимиз бўйича 2500 тонна пахта териб беришга қарор қилдик. Бу юксак мажбуриятни шараф билан бажариш учун ғайрат билан меҳнат қиламиз.

Ҳозир факультетлараро кўчма Қизил байроқ ташкил қилдик. Йиғим-терим даврида мунтазам равишда «Текстильщик» деворий газетамиз, «Жанговар варақа» ва «Молния»лар чиқариб турилади. Биз студентларнинг унумли ишлашлари учун барча шароитларни яратиб берамиз ва олий ўқув юртлари ўртасидаги кўчма Қизил байроқни олиш учун курашамиз.

Ғ. ПЎЛАТОВ,
Тошкент тўқимачилик институти партия ташкилотининг секретари.

В. БОЧАРОВ,
институт комсомол ташкилотининг секретари.

Пахтакорлар ғайрати

Бепоён пахтазорларда шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам иш қизғин. Ҳар бир колхозчи, совхоз ишчиси КПССнинг XXI съездига муносиб совға тайёрлаш ниятида ғайратига-ғайрат қўшиб ишламоқда.

Мирзачўл районидаги «Коммуна», «Москва», «Октябрь», Сталин номли колхозларнинг илғор бригадалари аъзолари ҳам давлатга пахта топшириш юзасидан олган мажбуриятларини ортиғи билан бажариш учун ғанимат кунлардан унумли фойдаланмоқдалар.

«Москва» колхозининг ўртоқ Холбой Қорабоев бошлиқ трактор-далачилик бригадаси аъзоларининг эришаётган ютуқлари ҳаммани қувонтиради. Бу бригадада кунига йиллик планнинг 2-2,5 проценти миқдорида пахта тайёрланиб, давлат қабул пунктига топширилмоқда. Шу колхознинг 1-бригадасида ҳам терим авж олган. Бригада аъзоси Ҳуриниса Абдуллаева кўп минг килограммчи теримчиларнинг олдинги қаторида бормоқда. Шу кунга қадар у, хирмонга 4 тоннадан ошириб пахта топширди. Бошқа теримчилар ҳам Ҳуринисадан қолишмасликка ҳаракат қилиб, меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Т. ЭЛМУРОДОВ,
А. ЮСУПОВ,
Қ. МУНАВАРОВ,
И. ҲАЙДАРОВ.

Илғор пахтакорларнинг дастлабки муваффақияти

БЎКА, **(Телефон орқали олинди).** КПССнинг XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, астойдил меҳнат қилаётган илғор пахтакорлар дастлабки муваффақиятларни қўлга киритаётирлар. Вильямс номли колхознинг янги ерларда ташкил этилган ўртоқ Исмоил Соатов бошлиқ бригадаси аъзолари йиллик пахта тайёрлаш планини бажарганликлари тўғрисида биринчи бўлиб рапорт бердилар. Улар яна ҳар гектар ердан 5-6 центнердан ҳосил йиғиштириб олишни мўлжалламоқдалар.

«Октябрь 40 йиллиги» колхозидан ҳам хуш хабар келди. Бу ерда Турсунқул ота Шодмонов бошлиқ звено гектаридан 30 центнердан пахта топшириб, йиллик планни ошириб бажардилар.

— Яна гектаридан 10 центнердан пахта берамиз, — дейди Турсунқул ота, — бу, биз кексаларнинг партия XXI съездига совғамиз бўлади.

Ж. СУЛТОНОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1958 ЙИЛ 3 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
Бекобод	16,50	0,30
Боёвут	14,85	0,43
Пискент	14,41	0,16
Гулистон	13,78	0,22
Бўстонлиқ	13,75	0,10
Бўка	13,51	0,19
Верхне-волинск	13,45	0,12
Мирзачўл	13,14	0,20
Оққўрғон	12,71	0,30
Чиноз	11,44	0,20
Оржоникидзе	10,93	0,12
Ўрта Чирчиқ	10,25	0,19
Сирдарё	9,84	0,07
Юқори Чирчиқ	9,78	0,22
Ўртасарой	9,73	0,13
Октябрь	9,52	0,25
Янгийўл	9,27	0,07
Қуйи Чирчиқ	8,03	0,40
Оҳангарон	5,48	0,12
Калинин	4,94	—

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1958 ЙИЛ 3 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Совхозлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
6-«Кўкорол»	24,20	0,60
«Дружба»	23,58	0,33
«Фарҳод»	23,18	0,47
«Мирзачўл»	18,08	0,60
«Социализм»	17,58	0,21
«Пискент»	15,98	0,19
«Чаноқ»	15,63	0,22
«Гулистон»	14,61	0,20
2-«Далварзин»	14,59	0,50
1-«Далварзин»	14,49	0,42
4-«Боёвут»	12,33	0,42
3-«Боёвут»	10,63	0,27
Киров номли	10,51	0,23
1-«Боёвут»	10,14	0,71
«Оққўрғон»	9,24	0,48
Тошкент наслчилик совхози	8,82	0,39
Бушуев номли	7,87	0,13
1-«Оҳангарон»	6,67	—
«ЎзССР беш йиллиги»	5,75	0,38
2-«Оҳангарон»	3,06	—
«Малик»	1,87	0,02
Вревский	—	—

СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошиловнинг Афғонистонда бўлиши

КОБИЛ. 2 октябрь. (ТАСС). Бугун Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳ Ҳазрат Олийлари Кобил атрофидаги Пагман деган манзарали жойда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов шарафига зиёфат берди. Зиёфатда К. Е. Ворошиловнинг ҳамроҳлари Н. А. Муҳитдинов, Н. П. Фирюбин, С. У. Умаров, Н. Н. Данилов, Д. Д. Дегтярь, СССРнинг Афғонистондаги элчиси М. В. Дегтярь, А. П. Павлов Д. С. Никифоров ҳозир бўлдилар. Зиёфатда Афғонистон томонидан подшонинг тоғалари маршал Шоҳ Вали ва маршал Шоҳ Маҳмуд, бош министр Муҳаммад Довуд, бош министрнинг биринчи ўринбосари Али Муҳаммад, бош министрнинг иккинчи ўринбосари ва ташқи ишлар министри Муҳаммад Наим, молия министри Абдулла Маликёр, кон ишлари ва саноат министри Юсуф ҳамда жамоат ишлари министри вазифасини бажарувчи Кабир, маориф министри вазифасини бажарувчи Пупол ва бош штаб бошлиғи Саид Ҳасан ҳозир бўлдилар.

Зиёфат ғоят самимий вазиятда ўтди.

* * *

КОБИЛ, 2 октябрь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари бугун тушдан кейин Кобил тарих музейига бордилар. К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари музейга қўйилган экспонатлар билан ғоят қизиқиб танишдилар. Бу экспонатлар афғон халқининг юксак маданиятини яққол кўрсатиб туради. Музейни тамоша қилиш вақтида подшо хонадони аъзолари Темур Шоҳ ва Зилмаи Маҳмуд, молия министри Маликёр, маориф министри вазифасини бажарувчи Пупол, маориф министрининг ўринбосари Муҳаммад Анас, ташқи ишлар министрининг ўринбосари Ғулом Муҳаммад Сулаймон, Афғонистоннинг СССРдаги элчиси Абдулҳаким Шахалами, Кобил университети ректорининг ўринбосари Зиё, шунингдек Кобил тарих музейининг директори Абдулрашид К. Е. Ворошиловга ҳамроҳ бўлдилар.

* * *

КОБИЛ, 3 октябрь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари 2 октябрда Кобил тарих музейини тамоша қилганларидан кейин Кобил нон комбинатига бордилар. Бу комбинат мамлакатда энг янги ва энг йирик корхонадир. Подшо хонадонининг аъзолари Темур Шоҳ ва Зилмаи Маҳмуд, шунингдек бошқа расмий кишилар билан бирга К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари элеватор, тегирмон ва нон заводи билан танишдилар.

Комбинат директори Тарзий ҳозирги вақтда комбинатда ишлаб чиқариш технологияси процессини тамомила мустақил бошқараётган ёш афғон инженерлари билан К. Е. Ворошиловни таништирди. К. Е. Ворошилов ўн йилдан кейин Афғонистонда ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилувчи неча юзлаб шундай тажрибали инженерлар ўсиб етишади, деб ишонч билдирди.

Шундан кейин, совет меҳмонлари машиналарга тушиб, ўз резиденцияси Чехолсотун саройига қараб йўл олдилар. Афғонистон пойтахтининг кўп аҳолиси кўчаларда уларни самимий табриклади.

2 октябрь кечқурун Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳ Ҳазрат Олийлари Дилкуш саройида СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов шарафига зиёфат берди. Зиёфатда совет томонидан Н. А. Муҳитдинов, Н. П. Фирюбин, С. У. Умаров, Н. Н. Данилов, Д. Д. Дегтярь, СССРнинг Афғонистондаги элчиси М. В. Дегтярь ва уларнинг ҳамроҳлари ҳозир бўлдилар. Зиёфатда Афғонистон томонидан подшонинг тоғалари маршал Абдулла Шоҳ Вали ва маршал Шоҳ Маҳмуд, бош министр Муҳаммад Довуд ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Подшо Муҳаммад Зоҳир Шоҳ ва К. Е. Ворошилов зиёфат вақтида нутқ сўзладилар.

Зиёфат ғоят самимий ва дўстлик вазиятида ўтди.

Кейинчалик Гулхан саройида Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳ Ҳазрат Олийлари номидан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов шарафига катта қабул маросими ўтказилди.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференциясининг қатнашчилари келмоқда

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясида қатнашувчилар Ўзбекистон пойтахтига келмоқдалар.

Корея Халқ Демократик Республикасидан КХДР ёзувчилар союзининг Раиси Хан Сер Я, ёзувчилар Сон Ен, Юн Ду Хен, Ли Ен Хо (Ли Хе Ун), Хан Юн Хо, Ким Ен Ген келдилар. Вьетнам Демократик Республикасидан келган адиблар группаси составида танқидчи Хоай Тхань, шоир Фам Хюи Тхонг, ёзувчилар Во Хюи Там, Фам Ньи Оань бор.

Бирлашган Араб Республикасидан ёзувчилар Юсеф Шалаб ал-Шали ва Мурси Саод ал-Дин Абдил Ҳамид, Нигериядан Абдил Ҳофиз Аббу келдилар.

Тошкентга келган совет ёзувчилари орасида Г. Севунц (Арманистон), Р. Гамзатов (РСФСР), К. Сейтлиев (Туркманистон), М. Авезов (Қозоғистон) ҳам бор.

Конференция қатнашчиларини Ўзбекистон пойтахти самимият билан табрикламоқда. Тошкент аэродромида уларни Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Конференциясини ўтказиш тайёргарлик комитетининг аъзолари, Ўзбекистон совет ёзувчилари союзи ходимлари, шаҳар жамоатчилигининг ва матбуот вакиллари кутиб олмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ОЛМАЛИҚДА БИРИНЧИ ИНСТИТУТ

25 сентябрда Олмалиқда очилган биринчи олий ўқув юрти — Ўрта Осиё политехника институти кечки бўлимига кириш имтиҳонлари топшириш бошланди. Институт фойдали қазилма конларини қидириб топувчи, тоғ электромеханикаси билан шуғулланувчи ҳамда саноат ва граждан қурилишларида ишловчи мутахассислар тайёрлайди.

Институтга кириш учун ариза берган 212 кишининг кўпчилигини бевосита ишлаб чиқаришда меҳнат қилиб, кечки ишчи-ёшлар мактабларини ёки ўрта махсус ўқув юртларини тамомлаб чиққанлар ташкил қилади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Коммунистлар—йиғим-терим илғорлари

«Мирзачўл» совхози ўтган йили пахта тайёрлаш давлат планини бажара олмади. Шунда совхоз партия ташкилоти, коммунистлар шаънига озмунча таъналар қилинмади.

— Пахта йиғим-теримига яхши тайёргарлик кўриш, теримни уюшқоқлик билан ўтказиш ва теримчилар ўртасида меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан етарли чора кўрмагани учун, — дейди партия бюросининг секретари ўртоқ И. Сабиров, — район партия конференциясида совхоз партия ташкилоти шаънига айтилган жиддий танқидий мулоҳазалар кечагидек эсимизда турибди. Лекин гап қилинган танқидни эслашда эмас, балки ундан тегишли хулоса чиқариб олиш, илгари йўл қўйилган камчиликларни такрорламасликда. Биз бу йил ўз олдимизга ана шу мақсадни қўйганмиз.

Совхоздаги ишнинг ҳақиқий аҳволи совхоз партия ташкилоти ўз олдига қўйган мақсадга эришаётганлигидан далолат беради. Қайси бўлим ёки бригадага борманг, йил бўйи тер тўкиб етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш қизғин бораётганига дуч келасиз. Теримчи йигит ва қизлар бир-биридан кўп пахта теришга ҳаракат қилаётганини, кекса ишчиларнинг ғайратини, уч-тўрт азаматнинг хирмонда пахта қоплаётганини, устига тоғ қилиб пахта ортилган автомашиналар тинимсиз қатнаётганини кўриб баҳрингиз очилади, дилингиз қувончга тўлади.

Теримчиларнинг унумли ишлаши, терилган пахтанинг пешма-пеш қуритилиши ва тайёрлаш пунктига жўнатилиши учун ҳамма имконият мавжуд. Партия ташкилоти бу ҳақда ўз вақтида ўйлади. Партия йиғилишининг қарорига мувофиқ барча бўлим ва бригадаларда август ойидаёқ теримга тайёргарлик кўрила бошланди. Хирмонлар тайёрланди, йўл-кўприклар ремонт қилинди, этак, қоп-қанор ва тарозилар тахт қилиб қўйилди. Ҳар бир бўлим ва бригадада қанча киши пахта териши, кимлар хирмонда ишлаши аниқланди. Ҳосилнинг етилиш даражаси ҳисобга олиниб, қайси картада қайси куни теримга тушиш кераклиги белгиланди.

Партия ташкилоти теримнинг ана шундай яхши тайёргарлик билан бошланишига эришгач, асосий эътиборни терим суръатини кун сайин ошириш, бу соҳада коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлашга қаратди. Ҳар бир коммунист ўзи раҳбарлик қилаётган ёки ишлаётган участкада ишнинг тўғри ташкил этилиши, терим суръатининг кун сайин кучайтирилиши учун шахсан жавобгар эканлиги ҳақида қаттиқ огоҳлантирилди. Коммунистлар бу ҳақда партия ташкилотига ваъда бердилар ва ҳозир уни амалга бажараётирлар.

Бунга мисол қилиб коммунистлардан Ҳ. Болтабоев, Қ. Оғайдаров ва бошқа ўртоқлар бошчилик қилаётган бўлимларни кўрсатиш мумкин. Ўртоқ Болтабоев бошлиқ бўлимда 537 гектар ерда мўл ҳосил етиштирилди. Бўлим ишчилари КПССнинг XXI съезди шарафига ҳар гектар ердан илгари ваъда қилинганидек 23 центнер эмас, балки 25 центнердан ҳосил йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш мажбуриятини олдилар. Улар барча ҳосилни тез ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун курашни қизитиб, бошқаларга намуна бўлаётирлар.

Бўлимда ҳосил йиғим-терими бошқа бўлимлар билан бир қаторда бошланган эди. Ўртоқ Болтабоев қаерда пахта яхши очилган бўлса, ўша ерга кўпроқ теримчи юборишни ташкил этди. Бу билан, биринчидан, ишчи кучидан тўла фойдаланишга ва иккинчидан, терилаётган ҳамда давлатга топширилаётган пахтанинг миқдорини кун сайин ошириб боришга муваффақ бўлинди. Шу сабабли бўлимда терим бошланган дастлабки кунларда планнинг 0,8-1 проценти миқдорида пахта терилган ва давлатга топширилган бўлса, ҳозирги вақтда кунига 2-2,5 процент миқдорида пахта терилаётир.

Бўлимда терилган пахтанинг хирмонда чўкиб қолмаслигига алоҳида эътибор берилиб, пахталар автомашиналар билан ўз вақтида тайёрлов пунктига жўнатилмоқда.

Бўлимдаги бригадалар ўртасида, ҳар бир бригадада эса ишчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Бу соҳада ҳам коммунист ва комсомоллар бошқаларга ўрнак кўрсатаётирлар.

Коммунист ўртоқ Ҳ. Расулов бошлиқ бригада ишчилари йиғим-терим суръатини кучайтиришда фақат бўлимдагина эмас, ҳатто совхозда олдинги ўринда бораётирлар. Улар бутун ҳосилни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 41 йиллиги кунигача тўла йиғиб-териб олиш ва олинган социалистик мажбуриятни бажариш иштиёқи билан меҳнат қилмоқдалар. Бригаданинг барча ишчилари кунлик терим нормасини ошириб бажараётирлар. Мавсумда 15 тонна пахта териш мажбуриятини олган коммунист Саодат Муҳамадиева, комсомол аъзоси Мелибой Шамшидов каби илғорлар эса кунига 150-180 килограммдан пахта тераётирлар. Уларнинг ҳар бири ҳозирнинг ўзидаёқ уч минг килограммдан ортиқ пахта терди. Шу туфайли бригадада ҳар куни йиллик планнинг 3-3,5 проценти миқдорида пахта терилиб, давлатга топширилмоқда.

Бригадада йиғим-теримни тезлаштириш соҳасида бу каби муваффақиятларга ишчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилиши туфайли эришилмоқда. Бригадага ўртоқ Мавлонов агитатор қилиб биркитиб қўйилган. У, ишчилар ўртасида илғор теримчиларнинг иш тажрибаси, пахтани сифатли қилиб теришнинг давлат ва халқ учун аҳамияти каби темаларда тез-тез суҳбатлар ўтказади, ишчиларни кундалик газета хабарларидан хабардор қилиб туради.

Совхознинг барча бригадаларида ҳам теримчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилган. Кўпчилиги коммунист ва комсомоллардан иборат 42 агитатор ишлаб турибди. Агитколлектив аъзолари ишчилар ўртасида турли темала суҳбатлар ўтказиш, «Жанговар варақа»лар чиқариб, унда илғорларнинг тажрибасини оммалаштириш ва терим нормасини бажармаётган дангасаларни танқид қилиш йўли билан коллективни унумли меҳнат қилиш учун курашга сафарбар этишда партия ташкилотига яқиндан ёрдам бераётирлар.

Бу йил совхозда минг гектар ернинг пахтаси машина билан терилиши керак. Партия ташкилоти буни ҳисобга олиб, ҳосилни машина билан теришга яхши тайёргарлик кўрилишини таъминлади. Мавжуд 32 та пахта териш машинаси ремонт қилиниб, ўз вақтида ҳозирланди. Уларда ишлайдиган механик-ҳайдовчилар махсус курсда қайта тайёргарликдан ўтказилди.

Лекин партия ташкилоти ишида айрим камчиликлар бор. У барча коммунистларнинг ҳам ўзлари бошчилик қилаётган участкада йиғим-теримни намунали ташкил этишларига эришолгани йўқ. Жумладан коммунист ўртоқ М. Қосимов бошлиқ 2-бўлим теримда бошқа бўлимлардан орқада қолаётир. Бунга теримчилар ўртасида социалистик мусобақа тўғри йўлга қўйилмагани, уларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳақида етарли ғамхўрлик қилинмаётгани сабаб бўлмоқда. Теримчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, айниқса уларни далада иссиқ овқат билан таъминлашга фақат бу бўлимдагина эмас, бошқа бўлимларда ҳам эътибор берилмаётир.

Партия ташкилоти ишдаги ана шу каби камчиликларга барҳам бериб, йиғим-терим суръатини янада тезлаштириш чорасини кўриши керак.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Агитаторлар семинари

Яқинда Бўстонлиқ район партия комитети колхоз агитаторларининг бир кунлик семинарини ўтказди. Юздан ортиқ агитатор, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ва агитпункт мудирлари қатнашган семинарда район партия комитетининг секретари ўртоқ Ғ. Хусанов пахта йиғим-терими даврида агитаторларнинг вазифалари ҳақида доклад қилди.

Семинар қатнашчилари оммавий-агитация ишларини кучайтиришнинг қулай формаларидан самарали фойдаланиш, сиёсий агитация олиб боришдаги айрим камчиликларни тезда тугатиш юзасидан кенг фикр алмашдилар. Сўнгра улар халқаро аҳвол ҳақида лекция тингладилар.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

ТАСС баёноти

Совет ҳукуматининг қарорига мувофиқ, ҳозирги вақтда Совет Иттифоқида ядро қуроли синовлари яна бошланди. Шу муносабат билан ТАСС қуйидагиларни баён қилиш ваколатини олган.

Маълумки, урушдан кейинги бутун давр мобайнида Совет Иттифоқи атом ва водород қуролини тамомила тақиқлаш учун ва бу йўлдаги биринчи қадам сифатида ана шу қурол синовларини ҳамма жойда ва дарҳол тўхтатиш учун зўр ғайрат ва изчиллик билан кураш олиб бормоқда. Бу масала юзасидан бир битимга келиш йўлида тобора янги ғовларни вужудга келтираётган АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматларининг тўсқинлик қилиб келаётганлиги сабабли, Совет Иттифоқининг ана шу кураши ҳануз муваффақият қозонгани йўқ.

Ядро қуроли синовларини ҳамма жойда ва дарҳол тўхтатишни амалий суратда бошлаб юбориш ва бу билан инсониятни қирғинчилик келтирувчи атом уруши хавфидан узил-кесил қутқазиш йўлида биринчи қадам қўйиш истагига амал қилиб, Совет Иттифоқи шу йил 31 мартда СССРда атом ва водород қуролининг ҳамма турлари синовларини тўхтатишга қарор берди. Совет ҳукумати бундай қуролга эга бўлган давлатлар ана шу қурол синовларини давом эттирадиган бўлсалар, СССР ҳукумати СССР хавфсизлиги манфаатларини кўзда тутиб, Совет Иттифоқи ядро қуроли синовлари ўтказиш масаласида ўз билганича иш кўра беради, деб ўша вақтдаёқ огоҳлантирган эди.

СССР ҳукумати ана шу қарорни қабул қилганида, ядро қуролига эга бўлган АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматлари ана шу олижаноб ишдан ибрат оладилар, деб умид қилган эди. Жаҳон жамоатчилигининг кенг доиралари Совет Иттифоқида синовларнинг тўхтатилганлигини қизғин қувватладилар ва маъқулладилар. Жаҳон жамоатчилиги ядро қуроли синовларини тўхтатишга кўпдан буён даъват этиб келмоқда.

Афсуски, Совет Иттифоқининг умидлари рўёбга чиқмади. Кейинги вақтлардаги фактлар шуни кўрсатадики, АҚШ ва Буюк Британия ядро қуролининг ҳар қандай синовларини ҳамма жойда тўхтатиш ва шу тўғрида тегишли битим тузиш учун Совет Иттифоқининг соф виждонан илгари сурган равшан таклифидан фойдаланиш у ёқда турсин, балки, аксинча, халқларнинг хоҳиш-иродасини менсимай, Совет Иттифоқининг синовлардан воз кечганлигидан бир томонлама максимал ҳарбий устунликка эга бўлиш учун фойдаландилар. Шу йил 31 мартдан кейин, яъни Совет Иттифоқи ядро синовларини тўхтатиб, бошқа мамлакатларни ўзидан ибрат олишга чақирган пайтдан буён, АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматлари атом ва водород қуроли синовлари бошланганидан буён ўтган ҳамма йиллардагига қараганда ўз кўлами жиҳатидан мисли кўрилмаган даражада ана шу синовларни кучайтириб юбордилар. Қўшма Штатларнинг бир ўзигина шу давр ичида қарийб 40 марта ядро қуролини портлатди.

Совет Иттифоқи атом ва водород қуроли синовларини тақиқлаш тадбирларининг бузилиши устидан контроль ўрнатиш имкониятлари тўғрисида экспертлар Женева кенгашининг қарори АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматларини ҳам ядро қуроли синовларини тўхтатишга ва Совет Иттифоқи билан тегишли битим тузишга ундайди, деб кутган эди. Аммо, Женева кенгашидан кейин ҳам АҚШ ва Буюк Британия атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиш бир ёқда турсин, балки ана шу синовларни давом эттиражагини расмий суратда ҳам эълон қилди. Қўшма Штатлар август ойининг охирида Тинч океанда ядро қуроли синовларини ўтказиш тамом бўлганидан кейин Қўшма Штатлар территориясида янги синовлар ўтказилажагини эълон қилди. Ҳозирги вақтда Невада штатида шундай синовлар ўтказилмоқда. Қўшма Штатлар ва Буюк Британия ҳукуматларининг ана шу тадбирлари уларнинг сўзда атом ва водород қуроли синовларини тўхтатишга тайёрмиз, деб гапирганлари ҳолда, амалда зўр бериб қуролланишни жадаллаштираётганликларини ва ўзлари ўтказиб келаётган ҳарбий дўқ қилиш сиёсатини амалга ошириш учун ҳарбий устунликка эга бўлишга интилаётганликларини исбот этади.

Совет ҳукумати ана шу ҳолатларни эътиборга олиб, АҚШ ва Буюк Британиянинг бундай тадбирлари орқасида Совет давлатининг хавфсизлиги манфаатларига зарар етказилишига йўл қўя олмайди. Шу сабабли, АҚШ ва Буюк Британиянинг ҳаракатлари Совет Иттифоқини ядро қуроли синовларини ҳамма жойда ва дарҳол тўхтатиш тўғрисидаги масалада ғарб давлатлари ҳукуматларининг яхши ниятда бўлишини кўзлаб, ўз ташаббуси билан олган мажбуриятларидан халос қилажагини Совет ҳукумати шу йил 30 августдаёқ маълум қилган эди.

ТАСС яна шу нарсани айтишга вакил қилинганки, Қўшма Штатлар ва Буюк Британиянинг ҳаракатлари натижасида ядро қуроли синовларини яна бошлашга мажбур бўлган Совет Иттифоқи атом ва водород қуроли синовларини ҳамма жойда ва дарҳол абадий тўхтатиш учун изчиллик билан олиб бораётган курашини бундан буён ҳам давом эттиради. Шу мақсадга эришиш, тинчликни сақлаш ва умумий хавфсизликни таъминлаш ишига қўшилган катта ҳисса бўлур эди.

Жаҳонда биринчи сунъий йўлдош космосга учирилганлигининг бир йиллиги

СССР Фанлар академияси президенти А. Н. Несмеянов билан суҳбат

Совет Иттифоқида Ернинг жаҳонда биринчи сунъий йўлдоши учирилганига 1958 йил 4 октябрда бир йил тўлади. Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилиши билан космик бўшлиқни эгаллаш янги даври бошланди. Биринчи йўлдош кетидан учирилган иккинчи ва учинчи совет йўлдошлари ҳам орбитага чиқди.

Реактив ҳаракат назариясининг асосчиси, бошқариладиган ракеталар ихтирочиси, планеталараро алоқа энтузиасти ва даракчиси К. Э. Циолковский 1895 йилда планетамиз йўлдошини киши қўли билан яратиш идеясини биринчи марта илгари сурган эди. Эндиликда, инсоният ўз олдига қўйган улуғвор вазифалардан бири — коинотни забт этиш проблемаси реаллик бўлиб қолди.

Космосга биринчи учишни амалга ошириш йўлида катта техник қийинчиликлар бўлди, бу қийинчиликларни бартараф қилиш устида олим-конструкторлар ва инженерлар, физик, математик, астрономларнинг катта-катта коллективлари кўп йиллар мобайнида иш олиб бордилар. Ғоят оғир термик шароитда пухта ишлайдиган кучли двигатель яратиш, унинг учун зарур ёнилғи ҳосил қилиш, ракетанинг учиш вақтида катта нагрузкага бардош бера оладиган енгил ва мустаҳкам конструкциясини ишлаб чиқиш керак эди. Йўлдошни белгиланган орбитага олиб чиқадиган оптик режимларини ҳамда бу режимларни таъминлайдиган автоматикани белгилаш зарур эди. Ташқи бўшлиқни тадқиқ қиладиган, шунингдек Ерга сигнал бериб турадиган аппаратларни ишлаб чиқиш ва конструкциясини қуриш керак эди.

Совет Иттифоқида илм-фан юксак даражага эришмаганида йўлдошни яратиш тўғрисида ва уни белгиланган орбитага шунчалик аниқ учириш тўғрисида гап бўлиши ҳам мумкин бўлмас эди.

Бу нарса жаҳондаги ҳамма олимларга ва конструкторларга аёндир. Шу сабабли 1957 йил 4 октябрь куни айни бир вақтда совет фанининг халқаро обрўси бениҳоя ўсганлигини белгилаган кун ҳам бўлди.

СССРда овоз тезлигидан катта тезликлар аэродинамикаси ва радиотелебошқарув, радиотехника ва автоматика соҳасида олиб борилган тадқиқотлар, ракеталар ҳаракатининг динамикаси ва автоматик регулировка назарияси соҳасидаги, янги енгил, чидамли ва иссиққа бардош берувчи материалларни, ёнилғининг юқори калорияли турларини қидириш соҳасида олиб борилган назарий ишлар — ана шуларнинг ҳаммаси шундай бир пойдевор бўлдики, бусиз Ернинг сунъий йўлдоши проблемасини ҳал этиш ва келажакда планеталараро учиришларни амалга ошириш учун яроқли ракетани вужудга келтириб бўлмаган бўлур эди.

Атмосферанинг юқори қатламлари физикасига доир ҳамма масалаларда ионосферанинг қандай катта роль ўйнаганлиги маълум. Ионосфера сирли лаборатория бўлиб, табиатнинг кўп ҳодисалари унинг ичида пайдо бўлади. Ернинг сунъий йўлдоши — учар илмий лаборатория бир неча 100 километр баландликда қандай ҳодисалар рўй бераётганлиги тўғрисидаги маълумотларни радио тўлқин-хусусиятлар тўғрисида, планеталарнинг ва космик нурларнинг сирларини билиб олади. Йўлдошнинг орбитада учиб юришининг ўзи ва ўша орбитанинг ўзгариш характери атмосферанинг энг юқори қатламларидаги хусусиятлар тўғрисида, планеталар орасидаги муҳит ва метеор чанги тўғрисида қимматли маълумотларни беради. Йўлдошларнинг учирилиши коинотдаги ва жаҳон фазосидаги янгидан-янги ҳодисаларни тадқиқ қилиш, қуёш нурланишини биринчи марта кузатиш имкониятини беради. Олимлар тубсиз коинотдан келувчи космик нурларни бевосита, улар Ернинг атмосфера океанида ўзгармаган ҳолда, тадқиқ қилиш имкониятига эга бўлдилар. Радио тўлқинларнинг тарқалишида шунчалик муҳим аҳамиятга эга бўлган ионосфера табиати тўғрисидаги билимлар чуқурлаштирилади ва аниқланади. Бу ҳодисаларни билиш астронавтикага зарур ва муқаррар тайёргарлик бўлади.

Ернинг сунъий йўлдошларини яратиш бизнинг олдимизга планеталараро космик бўшлиқни эгаллаш ҳамда уни ҳамма чоралар билан ўрганиш вазифасини қўяди. Бундай тадқиқотларни янада дадил ривожлантириш масалалари навбатда турибди.

(ТАСС).

БҚХВ—илғор методларни пропаганда қилиш мактаби

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида ўтган йилларда бўлганидек бу йил ҳам Ўзбекистон ССРдан жуда кўп хўжаликлар қатнашган.

Бу экспонатлар ичида Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз хўжалиги, айниқса кўзга ташланиб туради. Бу колхоз тупроқ шароити энг оғир ҳисобланган Мирзачўл ерларида бир неча йиллардан бери мўл ҳосил етиштириб келмоқда. У ҳар йили ўз экин майдонларини янги, фойдаланилмай ётган ерларни ўзлаштириш ҳисобига кенгайтирмоқда. Сўнгги йилларда колхоз 700 гектарга яқин янги ерни ўзлаштирган ва пахтазорга айлантирган.

Колхоз 1200 гектар майдондан 36-38 центнердан ҳосил етиштириб келаётир. Бу майдонларнинг ҳаммасида ғўза квадрат-уялаб жойлаштирилади. Охунбобоев номли колхоз аъзолари Мирзачўл ерлари шароитида ҳам ғўзани квадрат-уялаб парваришлаганда мўл ҳосил етиштириш мумкинлигини биринчи бўлиб тажрибадан ўтказдилар. Натижада улар маҳсулот етиштириш единицасига сарфланадиган қўл меҳнатини анча тежадилар.

Колхоз аъзолари илғор агротехника қоидаларини усталик билан қўлланишлари, техникадан унумли фойдаланишлари натижасида хўжаликларини йилдан-йилга юксалтирмоқдалар. Буни қуйидаги рақамлардан ҳам кўриш мумкин: колхоз 1957 йилда бўлинмас фондга 2531 минг сўм ажратди. Бўлинмас фонддаги жамъи сумма 9905 минг сўмга етди. Колхоз сўнгги йиллар мобайнида бўлинмас фонд ҳисобига 2 та электр станция, болалар яслиси, ҳаммом, касалхона, гараж ва телефон коммутатори учун бинолар, шунингдек жуда кўп турар жой биноларини қурди. Ҳозир колхоз қишлоғи генплан асосида типовой 3-4 хоналик уйлар билан қайта қурилмоқда. Колхоз сўнгги уч йил ичида 1000 кишилик клуб биноси ва 600 точкалик радиоузел қуриб олди.

Охунбобоев номли колхоз аъзоларининг фидокорона меҳнати Мирзачўл ерлари шароитида илғор агротехника асосида жуда катта ютуқларни қўлга киритиш мумкин эканлигини кўрсатади.

Шунингдек Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг пахтачилик залларида Октябрь районидаги машҳур «Шарқ юлдузи» колхозига кенг ўрин берилган. Бу колхознинг босиб ўтган оғир ва шарафли йўли диаграммалар асосида кўрсатилган. Дастлабки йилларда 220 гектар ернинг ҳар гектаридан 5 центнердан ҳосил олган бу колхоз ҳозир 1304 гектар ернинг ҳар гектаридан 35-37 центнердан «оқ олтин» йиғиб олаётир. Колхознинг М. Камолов, Р. Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ бригадалари 1957 йилда 60-80 гектар ернинг ҳар гектаридан 40-42 центнердан ҳосил олганлар. «Шарқ юлдузи» колхозида бундай бригадалар ўнлаб ҳисобланади.

«Шарқ юлдузи» колхози 1957 йилда ҳали колхозларга техника сотилмай туриб, 60 та тракторни Октябрь МТСидан ижарага олиб ишлатди. Октябрь МТСи бошқа колхозларда бир гектар ерни ҳайдашга 44 сўм 79 тийин сарфлаган бўлса, шу йили «Шарқ юлдузи» колхози тракторлардан ўзи фойдаланиб, бир гектар ерни ҳайдашга 26 сўм 96 тийин сарфлади. Шундай қилиб келгусида техникани колхозлар қўлига топшириш яхши натижа беришлигини амалда кўрсатди.

Колхоз аъзолари бу йил 5 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилганлар. Колхоз аъзолари ўз аҳдларининг устидан чиқиш ва КПССнинг XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

Ўзбекистон ССР колхозларида партиямизнинг 1953 йил сентябрь Пленумидан сўнг сигирлардан кўплаб сут соғиб олинаётганлиги экспонатларда кенг кўрсатилган. 1953 йилда ҳар бир сигирдан республика бўйича ўрта ҳисобда 360 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, 1957 йилда ҳар бош сигирдан 1100 литрдан сут соғиб олинган. Шунингдек ҳар бир соғин сигир ҳисобига бостирилган силос ҳам 1,3 тоннадан 5,5 тоннагача кўпайтирилган.

Илғор чорвадор хўжаликлар ичида 4-«Вревский» наслчилик совхозининг иш тажрибаси кенг кўрсатилган. Совхозда ҳозир 939 бош остфриз зотли сигир боқилмоқда. Сигирлар ҳаммаси қўлда боқилади, яйлов йўқ. Шунга қарамасдан 1957 йилда ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 4114 килограммдан сут соғиб олинган. «Ласточка» номли сигирдан эса 3,6 процент мойлиликда 10 минг килограмм сут соғиб олинган.

Совхоз коллективи бу ютуқларга маккажўхори билан беда алмашлаб экишни тўғри ташкил қилиш, маккажўхоридан кўплаб силос бостириш, хашаки лавлаги ва шунга ўхшаш бошқа экинларни кўплаб етиштириш натижасида эришмоқда.

Совхозда чорва маҳсулотлари таннархига сарфланадиган меҳнатни тежашга ҳам катта эътибор берилаётир. Масалан, 1956 йилда 1 центнер сут етиштириш учун 1,5 ишчи куни сарфланган бўлса, 1957 йилда 1,2 ишчи куни сарфланган. 1 центнер сутнинг нархи 112 сўмга камайтирилган. Совхоз ўтган йили чорвачиликдан 1 миллион 100 минг сўм фойда олган.

Экспонатлар ичида Қорасув районидаги Свердлов номли колхоз ютуқлари ҳам кўзга ташланиб туради. Колхоз 1957 йилда фойдаланиладиган ҳар 100 гектар ер ҳисобига 347 центнер сут, 101,3 центнер гўшт етиштирган. 115 сигирнинг ҳар биридан 3670 килограммдан сут соғиб олган. Колхозда паррандачиликка айниқса катта эътибор берилмоқда. 10 минг товуқ сиғадиган паррандахона қурилди. Колхоз ўтган йил ўз инкубаторида 11 минг жўжа очириб, шундан 93,4 процентини сақлаб қолди ва ҳар 100 гектар ер ҳисобига 29 центнердан парранда гўшти етиштирди. Колхоз аъзолари 1958 йилда 25 минг жўжа очиришга ва фойдаланиладиган ҳар 100 гектар ер ҳисобига 40 центнердан парранда гўшти ва жамъи 500 минг дона тухум етиштиришга аҳд қилганлар.

Ўзбекистон ССР экспонатлари ичида ипакчилик ҳам катта ўрин тутади. Республика колхозлари 1957 йилда ноқулай об-ҳаво шароитига қарамасдан, давлатга 107 минг центнер сифатли пилла топширдилар. Республика пиллачилари 1958 йилда давлатга 140 минг центнер пилла топширишга аҳд қилганлар.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида чорвачилик соҳасида қўлга киритилган ютуқларнинг намойиш қилиниши яқин йиллар ичида аҳоли жон бошига гўшт, сут ва ёғ етиштириш жиҳатидан Америка Қўшма Штатларидан ўзиб кетиш мумкинлигидан далолат беради.

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг каноп ва жут етиштириш соҳасидаги ишлари ҳам қувончлидир. 1946 йилда каноп атиги бир неча гектар ерга экилган бўлса, 1950 йилга бориб бу экин хўжаликдаги асосий майдонни эгаллади. Колхоз 1951 йилдан бошлаб жут етиштира бошлади. 1957 йилда ҳар гектар ердан 120 центнердан жут ва 785 гектар ернинг ҳар гектаридан 158 центнердан каноп ҳосили олинди. Шундай қилиб 1951 йилда ҳар бир меҳнат кунига 5 сўм 72 тийиндан пул тақсимланган бўлса, 1957 йилда ҳар бир меҳнат кунига 45 сўмдан пул ва 5 килограммдан ғалла тақсимланди.

Колхоз қишлоғи тўла электрлаштирилган ва радиолаштирилган. 500 кишилик клуб қурилган. Ўрта мактаб, болалар яслиси ва бошқа жуда кўп типовой бинолар бор. Колхозда 30 та автомашина ишлаб турибди.

Каноп ва жут етиштирувчи колхозларда хўжаликни ривожлантириш имконини берадиган жуда катта резервлар борлигини ана шу Свердлов номли колхоз мисолида кўриш мумкин.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида узумчилик, сабзавотчилик ва полизчиликдан ҳам юқори ҳосил етиштириб катта даромад олаётган жуда кўп хўжаликлар ҳақидаги экспонатларни кўриш мумкин.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиларининг илғор тажрибаларини пропаганда қилиш ва қўлланиш—барча қишлоқ хўжалик ходимларининг бурчидир. Бу тўғрида ҳамма колхоз ва совхозларда, МТС ва РТСларда мунтазам агитация ва пропаганда ишлари олиб бормоқ зарур. Илғорларнинг ютуғи билан бутун халқимиз фахрланади. Уни кенг оммага етказиш, социалистик қишлоқ хўжалигимиз ходимларини илғор тажрибалар билан қуроллантириш — партия ва ҳукуматимиз томонидан қўйилган улуғвор вазифаларни шараф билан бажаришимизнинг гаровидир.

М. ГАФТ,

Осиё ва Африка ёзувчилари конференциясига бағишланган китоб савдоси ойлиги

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференцияси муносабати билан Верхне-волинск районида китоб савдоси ойлиги ўтказилмоқда. Бу китоб савдоси ойлиги 15 октябргача давом этади. Ойлик муносабати билан икки жойда кўчма китоб дўкони ташкил қилинди. Дўконларда Осиё ва Африка ёзувчиларининг асарлари, Осиё ва Африка халқларининг оғзаки ижодиётидан намуналар босилган китоблар бор. Уч минг сўмликка яқин китоб дала шийпонларига олиб чиқиб сотилади. Район марказидаги «Узкнижторг» магазинида ҳам Осиё ва Африка ёзувчиларининг асарлари билан савдо қиладиган алоҳида бўлим ташкил қилинди. Китоб савдоси муваффақиятли ўтказилмоқда.

Район матлубот жамияти клубларда, кутубхоналарда Осиё ва Африка ёзувчилари конференциясига бағишлаб китобхонлар конференциялари ўтказмоқда. Ҳозиргача 10 дан ортиқ китобхонлар конференцияси ўтказилди.

Х. САГИЗОВ.

Қисқа сатрларда

✦ **Мирзачўл.** Райондаги Карл Маркс номли колхозда 600 квадрат метрлик машина-трактор гаражи, чорва моллари учун 720 квадрат метрлик сарой қурилиб, фойдаланишга топширилди. Шунингдек, 50 колхозчи хонадони янги уйларга кўчиб кирди.

Л. Абдувоҳидов.

✦ **Олмалиқ.** «Алмаликсвинецстрой» трести бинокорлари 66 кварталда қурилаётган мактаб биносини белгиланган муддатдан олдин битказдилар. Ҳозир 520 болага мўлжалланган бу янги бинода ўқувчилар таълим олмоқдалар.

Б. Тожибоев.

✦ **Тошкент.** Туркқўрғон кўчасидаги 22-амбулатория ҳузурида янги рентген кабинети очилиб, ишга туширилди. Бу амбулаторияда даволаш ишларини янада яхшилашга ёрдам бермоқда.

А. Набихўжаев.

✦ **Верхне-волинск.** Район матлубот жамияти меҳнаткашларнинг талабига мувофиқ бу ерда янги ошхона биноси қуриб ишга туширди. Район марказидаги бу ошхона хўрандаларга яхши хизмат кўрсатмоқда.

М. Маматқулов.

✦ **Чирчиқ.** Шаҳардаги музика мактаби ҳузурида катталар учун махсус кечки бўлим очилди. Ҳозир шаҳар корхоналари ишчиларидан 300 киши кечки бўлимда ўқиб, музика маълумоти олмоқда.

С. Титков.

Фрунзе районидаги 73- ўрта мактабда амалий машғулот ўтказиладиган турли кабинетлар бор. Суратда 6- синф ўқувчиларидан (чапдан) Э. Ғойибназаров, С. Розиқов, Н. Акбаровалар токарлик станогида деталга ишлов бермоқдалар.

В. Салов фотоси.

Ишлаб чиқариш тажрибасига эга, юқори малакали мутахассис кадрлар етиштирамиз

Ишлаб чиқариш тажрибасига эга, юқори малакали кадрлар етиштириш — шу куннинг энг актуал масаласидир. Дарҳақиқат хўжалигимиз кун сайин юксалиб, мустаҳкамланиб бораётир, социалистик қишлоқ хўжалигимиз ҳаётида мисли кўрилмаган ўзгаришлар юз бермоқда. Бас шундай экан, олий мактабларда мутахассис кадрлар тайёрлашда қўлланилаётган метод ҳозирги куннинг талабига тўла жавоб беролмайди, албатта.

КПСС Марказий Комитети Президиумида маъқулланган мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш ҳақида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисидаги Никита Сергеевич Хрушчевнинг хатида бу масала жуда тўғри кўрсатилган.

Рўй-рост айтиш керакки, олий ўқув юртларини битириб чиққан ёш мутахассисларнинг ишлаб чиқариш соҳасидаги малакалари жуда бўш. Жумладан бизнинг институтга кирадиган студентлар орасида қишлоқ хўжалигида ишлаб, етарли амалий малакага эга бўлганлари билан бир қаторда қишлоқ хўжалиги меҳнат малакаларига эга бўлмай ўрта мактабни тугаллабоқ институтга кирувчилар ҳам кам эмас. Бундай студентлар ҳали ўрта мактабда олган билимини тажрибада мустаҳкамламай туриб, янги назарий билим олишга киришади. Институтда бериладиган амалий меҳнат малакалари ҳаддан ташқари тор доирада ўтказилади. Шунинг учун ҳам институтни битириб чиққан ёш мутахассислар ишлаб чиқариш процессларини пухта билмайдилар, амалий ишда оқсаб қоладилар.

Маълумки, 1958 ўқув йили олий ўқув юртларига биринчи навбатда ишлаб чиқаришдан келганлар қабул қилинди. Бу олий ўқув юртларида жисмоний меҳнатда чиниққан, ишлаб чиқариш процессларини мустаҳкам эгаллаган, амалий ишларда эсанкираб қолмайдиган мутахассислар тайёрлашга имкон беради.

Яқинда институт олимлари, ўқитувчилар коллективи иштирокида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг хати муносабати билан ўтказилган илмий кенгашда худди шу масала юзасидан конкрет таклифлар муҳокама қилинди.

Айрим факультетлар бўйича, жумладан ипакчилик факультетида студентларнинг ишлаб чиқариш малакасини мустаҳкамлаш учун биринчи курс студентлари баҳордаёқ колхозларга чиқиб кетадилар. У ерда студентлар баҳорги инкубация ва кузги дала ишларида тўла иштирок этадилар. Иккинчи ва учинчи курсда эса студентларни район ипакчилик станциялари ва пилладан юқори ҳосил етиштираётган колхозларга юборамиз. Шундай қилиб учинчи курс студентларининг ишлаб чиқариш практикаси анча мақсадга мувофиқ амалга оширилади. Тўртинчи курс студентларининг ишлаб чиқариш практикасини мукаммал ўтказиш катта қийинчиликлар туғдиради. Чунки тўртинчи курс практикаси заводда ўтказилиши керак. Лекин заводда студентлар учун маълум миқдордагина ўрин бўлади. Шунинг учун ҳам биз ўзимиздаги бор имкониятлардан тўла фойдаланиш чорасини кўрмоқдамиз.

Бошқа факультетларда ҳам ана шундай тадбирларни амалга ошириш мўлжалланмоқда.

Институт коллективи ўқув плани ва программаларни ҳам қайтадан кўриб чиқди.

Институтнинг ўқув хўжалигидаги барча дала ва чорвачилик ишлари студентлар кучи билан олиб борилади. 2-3-курс студентлари 1959 йилги мавсумда колхоз, совхоз ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг тажриба станциясига ишга юборилади.

4-курс студентларининг ишлаб чиқариш практикаси узайтирилади. Институтда механизация курси ҳажми кенгайтирилади. Айниқса трактор, автомашина, комбайнлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини ҳайдаш тажрибаси кенг қўлланилади. Ҳозир бешинчи курс студентлари трактор ва автомобиль ҳайдашни ўрганмоқдалар. Улар машиналарни ҳайдаш учун шоферлик гувоҳномасини ҳам оладилар.

Студентларнинг ишлаб чиқариш тайёргарлиги савиясини янада кўтариш мақсадида институт коллективи ҳамма агрономия мутахассислиги соҳаси бўйича типовой зонал плани тузишга киришди. Бунда студентларни ишлаб чиқаришга тайёрлаш муддатини узайтириш ҳамда пастки курсларда сиртқи ва кечки ўқувни амалга ошириш кўзда тутилади.

Студентларнинг назарий ва амалий билимларини бир-бирига боғлаб олиб бориш мақсадида институт коллективи республиканинг юқори ташкилотлари олдига институтни мавжуд совхозлардан бирига кўчириш, совхоз территориясида институт шаҳарчаси қурилиши масаласини қўяди.

Институтда ўтказилган илмий кенгашда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг бош илмий секретари, академик А. Раҳимов худди шу масала юзасидан конкрет таклифларни айтиб ўтди. Яқин йиллар ичида Янгийўлда қишлоқ хўжалик фанлари академияси учун шаҳарча қурилиши, қишлоқ хўжалик институти ҳам шу шаҳарчага кўчирилиши кўзда тутилган. Шаҳарчада илғор, механизациялашган совхоз ҳам бўлиши шарт. Совхозда қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳалари бўйича бўлимлар бўлади. Бўлимларда студентлар биринчи курсдан тортиб бешинчи курсгача ҳамма ишлаб чиқариш практикаларини ўтказадилар.

Ана шу тадбирлар тўла амалга оширилса юқори малакали мутахассис кадрлар етиштириш янада яхшиланади.

О. МИРЗАЕВ.
Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг директори.

Юлиус Фучик тўгараги

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг рус тили ва адабиёти факультетида Юлиус Фучик тўгараги ташкил қилинди. Тўгарак аъзолари чех журналисти, оташин ватанпарвар ва Совет Иттифоқининг чин дўсти Юлиус Фучикнинг Ўрта Осиёда бўлишига доир материалларни тўплаш ва ўрганишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар.

Ҳозир студентлар Фучик билан учрашган бир қанча кишилар билан алоқа боғладилар. Жумладан, улар журналистнинг хотини Густа Фучиковага хат ёзиб юбордилар. Шунингдек, 30-йилларда Фучикнинг нутқини тинглаган, ҳозир Фрунзе шаҳрида яшовчи Д. Р. Маречек билан ҳам алоқа боғланди.

Тўгарак аъзолари тўпланган фотосурат ва бошқа материаллардан алоҳида альбом тайёрламоқдалар.

Г. НАБОЙШЧИКОВ.

Маданият хроникаси

Янгийўл районидаги Халқобод қишлоғида янги аптека ишга туширилди. Аптека янги даволаш аппаратлари, турли хил дори-дармонлар билан таъминланди. Бундан ташқари аптека ходимлари Ленин номли ва Энгельс номли колхозларнинг ҳар қайси участкаларида ҳам аптечкалар ташкил қилдилар.

Қ. Собиров.

* * *

Тошкент медицина институтининг акт залида СССР Медицина фанлари академиясининг корреспондент аъзоси Д. А. Жданов «Ички аъзоларнинг нормал ва патологик морфология лимфатик системаси бўйича янги қўлланмалар» деган темада лекция ўқиди. Лекциядан сўнг Тошкент медицина институтининг профессорларидан Г. Н. Терехов ва С. Шохабитдинов ўртоқлар сўзга чиқиб, доклад темаси патология ва суд медицинасида катта аҳамиятга эга эканлиги ҳақида гапирдилар.

А. Ким.

* * *

Чирчиқ шаҳридаги химиклар маданият саройининг болалар хонаси эрталабданоқ эркатойлар билан гавжум бўлади. Бу ерда мактабгача ва бошланғич синф ўқувчилари музика ўрганадилар, турли расмлар солишни машқ қиладилар.

Т. Сихарулидзе.

* * *

Мирзачўл район марказида янги аптека битказилиб ишга туширилди. Аптека янгидан кашф этилган даволаш аппаратлари, турли хил дори-дармонларга бой.

Х. Холматов.

* * *

Оҳангарон ГРЭС қурилишида тунги соғломлаштириш санаторийси ташкил қилинди. Ўзбекистон касаба союзлари совети томонидан бу йил тунги соғломлаштириш санаторийлари учун 1 миллион 300 минг сўм сарфланди. Бу йил ана шундай санаторийларда дам олувчиларнинг сони ўтган йилга нисбатан 1200 кишига кўпайди.

Т. Зуфаров.

Шаҳримиз озода бўлсин!

ОКТЯБРЬ РАЙОН МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ТАШАББУСИ

— Нега кўчага қоғоз парчаси ташладинг?!
— Нима учун йўлкани папирос қолдиғи билан булғадинг?!
— Ариққа ахлат ташлаш инсон қиладиган иш эмас-ку!
— Кўчага труба чиқариб қўйиб, ифлос сувни оқизишга қандай қилиб виждонинг чидаяпти!

Ўзи яшаётган, ўғил-қизи ўсиб улғаядиган, узоқ-яқиндан келадиган меҳмони сайр қиладиган шаҳарни кўзни шамғалат қилиб ёки виждонсизларча ифлос қилаётган, ариғига ахлат, кўча ва йўлкасига ҳар хил нарса ташлаётган кишини тийиб қўйиш, инсоний бурч нимадан иборатлигини унга тушунтириш — ота ва она, опа ва сингил, ака ва ука — сизнинг вазифангиз, бурчингиз.

Шаҳримиз кўчалари сердарахт. Шу дарахтлар тагидаги ариқларда сув оқади. Ўша сувга бир қаранг — у сувми ёки ҳаммом ташламасими, ажратиб бўлмайди. Шундай кишилар бор: икки қадам юришга бўйни ёр бермайди-да, овқат чиқиндисини, уй-ҳовли супуриндисини, яна нима балоларни эшиги тагидан оқиб ўтаётган сувга ағдаради, ариқни булғайди. Ахир у шу сув қўшнисининг, қариндош-уруғининг, ёри-биродарининг ҳовлисидан ёки кўчасидан оқиб ўтишини билади-ку. Нега руҳан эзилмайди, нега беандишалик қилади?

Кўча ва йўлкалар озода бўлса, дарахтлар кўмкўк ўсиб яшнаб турса, хиёбонлар, гулзорлар супирилган, сув сепилган бўлса сиз билан биз роҳат қилиб юрамиз, дилимиз равшан тортади, юқумли касалликлар тарқалмайди. Шундай экан ёнимизда кетаётган бирор киши кўчани ёки йўлкани булғатса, қўшнингиз ариққа ахлат ёки ҳар хил чиқинди ташласа нега уялтирмайсиз? Ёш бўлса танбиҳ бермайсиз, катта бўлса изза қилмайсиз?!

Яқинда Октябрь районида чиқарилган мурожаатни ўқиб қолдик. Жуда яхши тадбир белгиланибди. Ҳар бир киши шу мурожаатдаги сўзларга амал қилса, кўча, йўлка, ариқларни озода тутишга астойдил киришса жуда яхши бўлар эди.

Октябрь райони—шаҳримизнинг катта районларидан бири. Кўпгина марказий кўчалар, хиёбонлар, гулзорлар бор. Маҳалла ва гузорлардан катта-кичик ариқлар оқиб ўтади. Шуни назарда тутиб район ижроия комитети, район партия комитети Улуғ Октябрнинг 41 йиллиги байрамини муносиб кутиб олиш мақсадида халқни район территориясини озода сақлаш ва обод қилишга, сув тармоқларини ҳамма вақт тоза тутишга ундабди. Район меҳнаткашлари уни қўллаб-қувватлаб, шу кунларда якшанбаликлар ўтказиб, район территориясини тозалашга ва ҳамма жойда санитария тартиби ўрнатишга киришдилар. Октябрь районида чиқарилган мурожаатда жумладан бундай дейилади:

— «Ҳар бир онгли гражданнинг вазифаси, бунёдга келтирилган нарсаларни эҳтиёт қилиш, ўзи яшаб турган шаҳар, район ва ҳовлиларни озода сақлашдан иборатдир».

Ўз шаҳрининг озода бўлишини истаган, шунга ҳаракат қилган киши аввало ўзи шаҳар ободонлиги, озодалиги учун курашади. Бошқани ҳам шундай қилишга ундайди. Октябрь район меҳнаткашларининг мурожаатини қўллаб-қувватлайлик! Кўча ва йўлкалар, ариқ ва хиёбонлар ҳамма вақт озода бўлсин. Бу шаҳримиздаги ҳар бир гражданнинг муҳим ва кундалик ишидир.

Шаҳримизнинг ҳаммавақт озода бўлиши учун курашайлик!

Редакцияга жавоб қиладилар

„Колхозчиларнинг ҳақли талаблари“

Газетамизнинг шу йил 27 июль сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган хабарда Бўстонлиқ районидаги Калинин номли колхознинг раиси Муслимов ва бошланғич партия ташкилоти секретари Гадоев ўртоқларнинг колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишига эътиборсизлик билан қараётганлари танқид қилинган эди.

Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Раҳимбердиевнинг редакцияга маълум қилишича, хабар текширилиб, унда келтирилган фактлар тўла тасдиқланган.

Газетада босилган материал бошланғич партия ташкилотининг йиғилишида муҳокама қилинган ва колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан тегишли тадбирлар белгиланган. Колхоздаги клуб биноси тартибга келтирилиб, унда маданий-оқартув ишлари бошлаб юборилган.

„Санитария қоидаларига риоя қилинмайди“

Чиноз район касалхонасининг ҳовлиси ва атрофидаги тартибсизликларни кўрсангиз, унинг медицина муассасаси эканлигига ишонмайсиз. Касалхона ходимлари ўзлари тарғиб қилаётган санитария қоидаларига озгина бўлса ҳам риоя қилмайдилар, дейилган эди редакцияга келган хатларнинг бирида.

Текшириш ва чора кўриш учун район Даволаш-санитария Бирлашмасига юборилган бу хабарга Бирлашманинг бош врачи ўртоқ Абдуллаев қуйидагича жавоб ёзиб юборган: хабарда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди, хабар медицина ходимларининг йиғилишида муҳокама қилиниб, касалхона территориясида санитария тартиби ўрнатилди.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ЁЗУВЧИЛАРИ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

Ҳинд ва ўзбек адабий муносабатлари тарихидан

Республикамиз пойтахти Тошкентда ўтказиладиган Осиё ва Африка ёзувчилари конференцияси қатнашчиларидан бири машҳур ҳинд ёзувчиси, олими ва жамоат арбоби Гопал Халдар бу конференциянинг мақсад-маромлари, унда иштирок қилувчи ёзувчиларнинг орзу-истаклар йўлидаги ҳамкорликлари тўғрисида сўзлаб бундай деди:

«Бу ҳамкорлик олижаноб мақсадга — Осиё-Африка халқларининг тараққиётига, бутун дунёда тинчлик ишига, халқлар ўртасида дўстликни ривожлантиришга, инсониятнинг илмий ва маданий тараққиётига хизмат қилиши керак». Бу ажойиб сўзлар фақат Осиё ва Африка конференциясига йиғилувчи ёзувчиларигина эмас, балки бутун дунёдаги тинчликсевар халқларнинг истак-интилишларини ифода этади. Дарҳақиқат, ҳамма миллатда ҳам кенг халқ оммаси ҳамма вақт тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тарафдори бўлган. Инсон ақлининг бугунги қудратини барпо қилишда ҳамма халқ, каттами-кичикми, ҳамма миллат иштирок этган, бунга ўз ҳиссасини қўшган. Дунё халқлари инсоният фахри ҳисобланган маданият, санъат, адабиёт мўъжизаларини бир-бирлари билан ҳамкорликда яратганлар.

Дўстлик, ижодий ҳамкорлик каби улуғ принципни ҳамма миллат тарихида кўриш мумкин бўлганидек, ҳинд-ўзбек маданий-адабий алоқалари тарихида ҳам кўриш мумкин.

Жаҳон маданиятини яратишда, унга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишда ўзбек ва ҳинд халқлари ўртасидаги ҳамкорлик бой ўтмишга, ажойиб традицияга эга. Бу ҳамкорлик натижасида икки халқ маданий ҳаётида кўп муштарак нуқталар, ҳамоҳанг мотивлар майдонга келганки, улар ҳозирги кунимизгача давом этиб келади ва маданиятимизнинг турли соҳаларида аниқ кўриниб туради.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фахрий аъзоси профессор С. П. Толстовнинг узоқ йиллар давомида олиб борган тадқиқотлари натижасида яратган «Қадимги Хоразм» номли китобида ҳинд ва Ўрта Осиё халқлари маданий ҳаётида, айниқса уларнинг меъморчилик ва ҳайкалтарошлик санъатларида кўп умумийлик борлиги аниқ тасдиқланган. Археологик қазилмалар ва бошқа моддий, маданий ёдгорликлар, хусусан, халқ ижодиёти бир-бирига туташ яшаган бу халқлар ўртасида қадим замонлардан бери кучли алоқа бўлганлигини кўрсатиб туради. Халқ ижодиёти соҳасидаги алоқалар халқнинг ўзи сингари қадимий бўлгани ҳолда ёзма маданият ёдгорликлари ҳам бу масалада бой материаллар беради. Ёзма манбаларда акс этиб қолган ҳинд ва ўзбек халқлари маданий алоқалари тарихи муқаддимасида X асрнинг улуғ энциклопедик олими хоразмли Абу Райҳон Беруний алоҳида ўрин тутади. Беруний ўзининг ажойиб илмий фаолиятида ҳинд халқига катта эътибор бериб уни мароқ билан ўрганди ва «Ҳиндистон» номли муҳим илмий асар ёзиб, унда Ҳиндистоннинг тарихи, географияси, маданияти ҳақида келгуси наслларга маълумот қолдирди.

Тарихий фактлар шуни кўрсатадики, ҳинд халқи билан Ўрта Осиё халқлари, шу жумладан ўзбек халқи ўртасида туғилган маданий алоқалар даврлар ўтган сайин кучайди ва мустаҳкамланди.

XIII асрда мўғуллар истилоси даврида жуда кўп Ўрта осиёли маданият арбоблари қаторида шаҳрисабзли машҳур шоир Амир Хисров (1253-1325) Ҳиндистонда паноҳ топди ва кейинги даврларда Ўрта ва Яқин Шарқ халқлари адабиёти тараққиётига катта таъсир кўрсатган асарларини ўша ерда яратди.

XV аср, Алишер Навоий даври, ўзбек адабиётининг гуллаган даврларидан бири, ҳинд ва ўзбек адабий муносабатлари тарихининг ҳам энг бой этапи ҳисобланади. Улуғ Алишер Навоий бошчилик қилган XV аср адабий ҳаракатчилиги дунё адабиёти хазинаси қаторида ҳинд адабиётидан самарали фойдаланди ва ҳинд адабиёти заминида кўп мотивларни ишлади. Бу жиҳатдан Алишер Навоий ижоди, хусусан унинг ўлмас асари «Ҳамса» алоҳида диққатга сазовордир.

XVI аср эса, машҳур шоир ва давлат арбоби Заҳириддин Муҳаммад Бобир Ҳиндистонда «Бобирийлар давлати»га асос солган даври эса ўзбек ва ҳинд халқлари ижодий ҳамкорлигининг энг порлоқ саҳифасини ташкил этади.

Брюссель виставкаси хотиралари

Журналист блокнотидан

КАПИТАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРНИНГ ПАВИЛЬОНЛАРИНИ АЙЛАНИБ...

Социалистик мамлакатларнинг павильонларидан чиқиб капиталистик мамлакатларнинг павильонларини кўришга, бу павильонлардаги экспонатлар билан танишишга қизиқдик. Ҳамроҳларимдан бири, «Советская Белоруссия» газетасининг редактори Олег Александрович Здоровенин СССР павильони қаторида ёнма-ён қад кўтариб турган Америка павильонини томоша қилсак, деди. Бу таклиф ҳаммамизга маъқул тушди.

Биз Америка Қўшма Штатларининг павильонидамиз. Биринчи киришдаёқ ҳафсаламиз пир бўлди. Ҳаммамиз таажжубланиб бир-биримизга қараб олдик. «Номи улуғ, супраси қуруқ» деганларидек, Америка павильонига қўйилган экспонатлар жуда камбағал, кўримсиз ва таъсирсиз. СССР павильонини кўриб Америка павильонига кирган киши бу икки улуғ мамлакатнинг ишини солиштириб, чинакам ҳақиқатни билиб олиши, икки тузум — социалистик тузум билан капиталистик тузумнинг тинч иқтисодий мусобақаси нималарга олиб келишини яққол сезиши мумкин.

Кишилар жаҳон виставкасига Америка павильони салмоқли ҳисса қўшмаганлигини, Америка павильонидан қаноат ҳосил қилмаганликларини айтадилар. Жаҳон виставкасининг генерал комиссари барон Мунс де Ферниг совет секцияси жаҳон виставкасига улуғ ҳисса қўшганлигини таъкидласа, америкалик Смит «мен америкалик киши сифатида шуни айтмоқчиманки, рус павильони менга ўзимизникидан кўпроқ ёқди» дейди.

Американликлар жаҳон виставкасида техника тараққиёти соҳасидаги ўз ютуқларини кўрсатмаганлар. Улар виставкада америкача турмуш тарзини, америкача яшашни кўрсатишга ва пропаганда қилишга ҳаракат қилганлар. Бунинг учун жуда кўп миқдордаги ҳар хил фотомонтажлар, циркорама, киши тушунмайдиган бемаъни скульптура ва расмлар, ранглор телевидение, электрон-ҳисоблаш машинаси ва Нью-Йоркда тайёрланган кийимлар модасини кўрсатишдан кенг фойдаланганлар. Упа-элликка беланган, қарийб яланғоч хотинлар Нью-Йоркнинг сўнгги модалари асосида тайёрланган кийим-кечакларни тиниқ сувли ҳовуз устида тахтадан ўрнатилган очиқ майдонда кийиб-ечиб намойиш қилиб кўрсатадилар. Ҳовуз атрофини ўраб олган томошабинлар ярим яланғоч хотинларни кўриб, америкача турмуш тарзидан беихтиёр куладилар. «Америкача яшаш»ни кўрсатиб, жаҳон халқларининг осойишталигини бузаётган, уруш оловини ёқишга уринаётган агрессорларнинг кирдикорларини яшириб кетиш яхши ният, тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик идеялари билан жаҳон виставкасига келган ҳар бир кишини ғазаблантирмоқда.

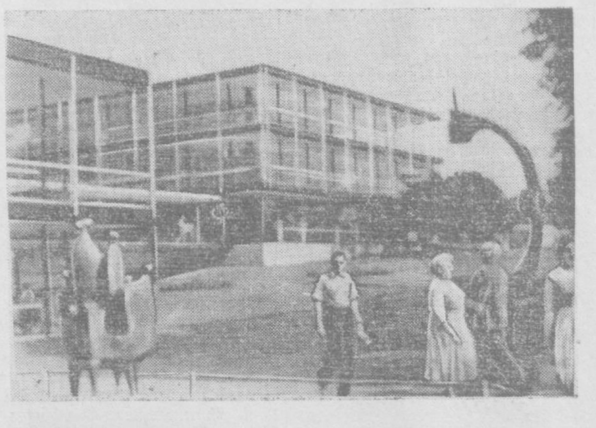

Германия Федерал Республикасининг павильони. Бу ерда одам ҳамма вақт сийрак, кирганлар ҳам зерикиб, бошқа павильон томон ҳаракат қилиб қолади.

Бельгиянинг пойтахти — Брюсселда бир миллионга яқин аҳоли яшайди. Брюссель Сенн дарёси бўйида, кўркам Брабант воҳасида жойлашган. Пойтахтнинг ўртасидаги катта майдон шаҳарнинг энг чиройлик архитектура ансамблини ташкил этади.

1779 йили архитектор Гимард томонидан қурилган Миллат Саройида шу кунларда Бельгия парламенти ишлаб турибди. Миллат Саройи билан Король Саройи ўртасида Королевский парки жойлашган. XIX асрдан буён қад кўтариб турган Юристлар Саройи Брюсселдаги энг катта бинолардан бири бўлиб, 26 минг квадрат метр жойни ишғол қилади.

Шелде дарёсининг ўнг қирғоғига жойлашган Антверпен шаҳри аҳолисининг кўплиги жиҳатидан Брюсселдан кейин мамлакатда иккинчи ўринда туради. Шаҳарда жуда кўп савдо фирмалари, банклар, ҳар хил компаниялар мавжуд. Коммерческий институт савдо фирмаларига ва Колониалний университет Бельгиянинг Африкадаги мустамлакаси — Бельгия Конгосининг мустамлакачи маъмурлари учун кадрлар тайёрлаб беради.

Бундан ташқари шаҳарда нафис санъат академияси ҳам бор. Антверпен ўзининг қадимий фламанд санъатининг ёдгорликлари билан машҳурдир. Бу ерда жуда кўп эски миноралар, соборлар, бутхоналар қад кўтариб турибди. Булар ичида 1352-1616 йилларда қурилган Нотр Дам собори, бельгиялик атоқли рассом Рубенс дафн қилинган Иаков черкови, 1561-1565 йилларда қурилган Ратуша биноси, Рубенснинг уй-музейи, нафис санъат музейи ва бошқалар чет эллик туристлар келиб томоша қилиб кетадиган жойга айланган.

Лекин шу нарсани ҳам алоҳида тўлаш керак. Шунинг учун ҳам шаҳар кўчаларида кечқурунлари одам жуда сийрак бўлади.

ТИНЧЛИК, ДЎСТЛИК ВА ЎЗАРО ЁРДАМ ЙЎЛИДАН БИРГА БОРАЙЛИК

Бельгиядаги сафаримиз тугади. 10 сентябрь куни кечаси жонажон Ватанимизга қайтишга тайёрландик. Ҳамма теплоходнинг қирғоқдан силжишини кутмоқда. «Грузия» теплоходининг бугун СССРга жўнаб кетишини билган бельгияликлар порт олдидаги катта майдонга йиғила бошладилар. Улар теплоходимиз палубаларига узоқ термулиб қарар эдилар, совет кишиларининг ижодий меҳнати ва ҳаёти билан қизиқиб, жуда кўп саволлар берардилар.

Совет туристлари ва бельгияликлар ўртасида қизғин суҳбат бошланди. Бу суҳбатлар совет ва бельгия халқларининг узоқ тарихга эга бўлган буюк дўстлиги устида борар эди. Бельгияликлар тинчлик, дўстлик ва ўзаро ёрдам йўлидан бирга борайлик, дер эдилар.

Тарихдан маълумки, Россия ва Бельгия ҳеч вақт бир-бирига қарши қурол кўтарган эмас, аксинча ўз мамлакатларининг озодлиги ва миллий мустақиллиги учун ялпи душманга қарши икки марта биргаликда курашган. Бир бельгиялик Антверпенга яқин жойда немисларнинг Брендог деган жуда катта концлагери бўлганлигини, бу лагерда асирда бўлган, кейинчалик эса озод қилинган совет жангчиларининг бельгиялик партизанлар билан бирга гитлерчиларга қарши қаҳрамонона курашганлигини ҳикоя қилиб берди.

Бельгияликлар ва совет туристлари бир-бирларига эсдалик учун хилма-хил сувинерлар ва жуда кўп совғалар тақдим қилдилар. Бельгиялик бир хотин бўйнидаги ярқираб турган мунчоқларини москвалик Марина Димитриевна Собининага тақдим этди. Ўзбекистонлик Абдужаббор Абдураҳмонов яхши дўпписини бельгиялик бир кишига совға қилди.

Теплоходимиз Бельгия вақти билан соат 20 да ўрнидан қўзғалди. Минглароча бельгияликлар бизни самимий кузатиб қолдилар. «Тинчлик», «дўстлик», «ҳамкорлик», «хайрли йўл» деган сўзлар теплоход қирғоқдан узоқлашган сари

БМТ Бош Ассамблеясининг XIII сессияси

2 октябрь эрталабки ялпи мажлис

НЬЮ-ЙОРК, 2 октябрь. (ТАСС). Бош Ассамблеяда умумий сиёсий дискуссия давом этмоқда. Бугун эрталабки мажлисда Югославия, Куба, Боливия ва Перу делегатлари сўзга чиқдилар.

Югославия Федератив Халқ Республикаси ташқи ишлар давлат секретари Коча Попович Узоқ Шарқдаги аҳволга тўхталиб, бундай деди: Тайвань ва Тайвань бўғозидаги ороллар Хитой территориясининг бир қисмидир ва буни ҳеч ким инкор этолмайди. Бизнинг фикримизча, деди у, бу райондаги аҳволнинг кескинлашганлигига асосий сабаб шуки, Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ўзининг қонуний ўрнини олишига шу вақтгача йўл қўйилмаётир. У, Узоқ Шарқдаги кризис музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этилади, деб умид билдирди. Бу музокаралар «биринчи қадам сифатида қирғоқ бўйи ороллари тўғрисидаги масалани қониқарли суратда ҳал этишга олиб келади».

К. Попович, менинг делегациям қуролсизланиш соҳасидаги жузъий тадбирларни ва жумладан, ҳарбий харажатларни қисқартиш ва ядро синовларини тўхтатиш соҳасидаги тадбирларни қўллаб-қувватлайди, деди.

Куба делегати Бош Ассамблеянинг аввалги сессияларидаги каби бу сафар ҳам Совет Иттифоқига, Хитой Халқ Республикасига ва бошқа социалистик мамлакатларга энг қабиҳ туҳмат билан майдонга чиқди.

Боливия делегати Латин Америкасининг Қўшма Штатлар томонидан иқтисодий асорат остига олинганлигини оқлашга уриниб, «менинг мамлакатимга... Совет Иттифоқи томонидан «иқтисодий агрессия» хавфи бор, деб даъво қилди.

Перу делегати территориал сувлар зонасини кенгайтириш тўғрисидаги масалани ҳал этиш зарур эканлигини таъкидлади.

2 октябрь кундузги ялпи мажлис

НЬЮ-ЙОРК, 2 октябрь. (ТАСС). Бош Ассамблеянинг кундузги мажлисида совет делегациясининг бошлиғи СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Америка ва Англия қўшинларини Ливан ҳамда Иорданиядан тезроқ олиб чиқиб кетиш зарур эканлиги тўғрисида нутқ сўзлади. Совет делегациясининг бошлиғи ҳозирги вақтдаги халқаро вазият ғоят кескинлашганлигини ва инсониятни қирғинчилик келтирувчи атом уруши гирдобига ташлай оладиган жиддий уруш хавфини туғдираётганлигини таъкидлаб, бундай деди: Бош Ассамблеянинг фавқулодда махсус сессияси Америка ва Англия қўшинларини Ливан ҳамда Иорданиядан олиб чиқиб кетиш тўғрисида қарор чиқарган эди. Фавқулодда сессия томонидан қўйилган бу вазифа бажарилмади. Қўшинларнинг яқин орада олиб чиқиб кетилиши теварагида шовқин-сурон кўтарилганлигига қарамай, Америка ва Англия қўшинлари ҳали ҳам шу мамлакатларда турибди. Бу эса, АҚШ ва Англиянинг Ливан ҳамда Иорданияга қарши агрессияси натижасида Яқин ва Ўрта Шарқ районида тинчлик учун пайдо бўлган хавф сира бартараф қилинмаганлигини кўрсатади. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарининг шу ҳақдаги доклади хотиржам бўлишнинг ҳеч иложи йўқ эканлигини исбот этади.

А. А. Громико АҚШ ва Англиянинг найрангларини фош қилди. АҚШ ва Англия турли хийлалар ишлатиб, ўз қўшинларини олиб кетишни кечиктирмоқдалар, Ливан ва Иорданиянинг ички ишларига сурбетларча аралашмоқдалар.

Америка ва Англия қўшинларини Ливан ҳамда Иорданиядан тез олиб чиқиб кетиш вазифасининг бажарилишини кечиктириш йўлидаги ҳар қандай уринишлар Бош Ассамблеянинг резолюциясига тамомила хилоф эканлигини кўрсатиб, А. А. Громико бундай деди: АҚШ ва Англиянинг бу масалада тутган позицияси қўшинларни олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги масалани ва бинобарин, Яқин Шарқда Англия-Америка агрессиясининг оқибатларини тугатиш тўғрисидаги масалани айрим мустақил масала сифатида сессиянинг кун тартибига киритишни талаб қилиш учун тўла асос беради.

Мао Цзэ-дун олти қардош мамлакат делегацияларини қабул қилди

ПЕКИН, 3 октябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: 1 октябрь кечқурун Хитой Халқ Республикаси Раиси Мао-Цзэ-дун ўртоқ Вилко Червенков бошлиқ Болгария Халқ мажлиси делегациясини, ўртоқ Балуку Бекир бошлиқ Албания ҳарбий делегациясини, ўртоқ Сэлэжан бошлиқ Руминия ҳарбий делегациясини, ўртоқ Б. Дорж бошлиқ Мўғулистон ҳарбий делегациясини, ўртоқ Костов бошлиқ София шаҳар халқ кенгаши делегациясини, ўртоқ Д. В. Ефремов бошлиқ совет физиклари делегациясини, ўртоқ Чередниченко бошлиқ Совет-Хитой дўстлиги жамияти делегациясини ҳамда ўртоқ Бургин бошлиқ Польша-Хитой дўстлиги жамияти делегациясини айни бир вақтда қабул қилди.

Қабул вақтида Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай, Чжу Дэ, Дэн Сяо-пин, Пин Дэ-хуэй, Пин Чжэнь, Чэнь И, Не Жун-чжэнь ўртоқлар, шунингдек мазкур олти қардош мамлакатнинг дипломатик вакиллари ҳозир бўлдилар.

...кетаяпсиз, ахлатхонагами?
...ташкилотига!
(ТАСС фотохроникаси).

...МАТ

...ЧИЛИГИ УЧУН

...мастер Оснос (Ленинград) ва мастер Гипслис (Рига) билан ўйнаб, уларни ютди ва иккинчи ўринга чиқиб олди. Мастер Владимиров мастерликка кандидат Каталимовни (Актюбинск) ютди ва мастер Шапошниковдан енгилди. Петерсон Бившев устидан ғалаба қозонди. Мастер Гуфельд (Украина) билан Симагин, Бастриков (Свердловск) билан мастер Тарасов (Омск) ва Тарасов билан Оснос учрашувлари дуранг бўлди.

Саккиз турдан кейин халқаро мастер Холмов (Вильнюс) 7, 5, Геллер 6, Гуфельд 5, 5 очкога эга бўлиб олдинда бормоқдалар.

У. ЭЛБЕКОВ,
мастерликка кандидат.

Аброр ҲИДОЯТОВ

Ўзбек халқи оғир жудоликка учради — совет театр санъатининг атоқли арбоби, Совет Иттифоқи халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Аброр ҲИДОЯТОВ** бевақт вафот этди.

Ўзбек совет театрининг асосчиларидан бири, энг кўзга кўринган артист Аброр Ҳидоятов ўзининг бутун ёрқин талантини, ўз қалбининг бутун ҳароратини севимли ишга — санъатга бағишлади.

Аброр Ҳидоятов 1900 йилда Тошкент шаҳрида ишчи оиласида туғилди.

1922 йилдан бери КПСС аъзоси, Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди Аброр Ҳидоятов ҳаётининг охиригача ўзининг бутун кучини ва битмас-туганмас ғайратини совет саҳнасини равнақ эттиришга бағишлади.

1918 йилда Аброр Ҳидоятов театрга ҳаваскорлар тўгарагидан келди. У, 1924 — 1927 йилларда Москвадаги ўзбек драма студиясида совет театрининг кўзга кўринган усталари раҳбарлигида таълим олди.

Аброр Ҳидоятовнинг бутун ижодий йўли Ҳамза номли ўзбек давлат академик театри билан чамбар-час боғланган. Аброр Ҳидоятов Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» пьесасидаги Ғафур образини, Шекспир трагедияларидаги Отелло, Гамлет образларини, «Алишер Навоий» пьесасидаги Алишер образини, «Любовь Яровая» пьесасидаги Швандя образини, Гоголнинг «Ревизор» пьесасидаги шаҳар ҳокими каби юзларча унутилмас образлар яратди.

Ўзбек саҳнасининг ажойиб устаси яратган ёрқин образлар совет театр санъатининг энг яхши муваффақиятлари хазинасига кирди.

Юксак бадиий маҳорати ва ёрқин образлар яратгани учун Аброр Ҳидоятов Сталин мукофоти лауреати деган унвонга сазовор бўлган эди. Партия ва Совет ҳукумати Аброр Ҳидоятовнинг хизматларига юксак баҳо берди. У Ленин ордени билан, икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан, бирнеча медаллар билан мукофотланган.

Ўзбек халқининг ажойиб фарзанди, атоқли совет артисти Аброр Ҳидоятовнинг ёрқин хотираси қалбимизда доимо яшайди.

М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, С. О. Азимов, С. Э. Азимов, И. Р. Арнаутов, М. А. Ашрафий, Ойбек, С. Олимов, Н. Аҳмедова, А. П. Бизов, И. Болтаева, М. Бурхонов, Ш. Бурхонов, Г. А. Габриельянц, Р. Ғ. Ғуломов, Ғафур Ғулом, П. С. Давидов, О. Жалилов, Т. Жалилов, С. К. Зиёдуллаев, Зулфия, С. Эшонтўраева, М. В. Муҳаммаджонов, С. К. Камолов, Т. Қ. Қамбаров, Р. М. Қориев, В. К. Козлов, Р. Е. Мельников, М. З. Мирзааҳмедов, С. Н. Нуритдинов, Е. С. Насриддинова, Ҳ. Носирова, Ш. Р. Рашидов, З. Р. Раҳимбобоева, А. Н. Рудин, Ҳ. Раҳмонов, М. Раҳмонов, Б. Раҳмонов, Ю. Ражабий, М. Тургунбоева, Ў. Таниқбоев, Уйғун, Ф. Х. Хўжаев, А. Хўжаев, Т. Хўжаев, М. И. Йўлдошев, Яшин, К. Ерматов.

* * *

Аброр Ҳидоятовни дафн этиш комиссияси қуйидаги составда тузилди: С. О. Азимов (раис). И. Р. Арнаутов, М. Йўлдошев, Т. Ж. Жўраев, В. К. Козлов. И. Болтаева, М. Раҳматуллаев.

* * *

СССР халқ артисти Аброр ҲИДОЯТОВни дафн этиш комиссиясидан

Дафн этиш комиссияси шуни билдирадики, СССР халқ артисти **Аброр Ҳидоятовнинг** жасади солинган тобут Ҳамза номли театр биносига қўйилди.

Марҳум билан видолашув 4 октябрда соат 10 дан соат 14 гача бўлади.

Жасад 4 октябрда соат 14 да Ҳамза номли театрдан олиб чиқилади, коммунистлар мозорига дафн қилинади.

КОМИССИЯ.

Телевизор экранида

4 ОКТЯБРЬ

19.30 Ўсмирлар учун ўзбек тилида «Болалар ёзувчилари — декадага» деган эшиттириш.

19.50 Киножурнал.

20.00. «Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференцияси олдидан» деган циклда ўзбек тилида адабий эшиттириш.

20.30 «Пойтахтимиз меҳмонлари» циклидан СССР Большой театрининг солисти Алла Соленкованинг концерти Свердлов номли концерт залидан олиб кўрсатилади.

Танаффус вақтида сўнгги ахборот.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/X да кундуз **Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим**, кечқурун **Бой ила хизматчи**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Ҳар куни **совет цирки усталарининг гастроллари**. Томоша кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни **3 марта томоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 5/X кеч соат 8 яримда **Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференциясига бағишланган концерт.** Билетлар сотилмоқда.

«ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА — 5/X кеч соат 5 да «Б» класси бўйича Совет Иттифоқи биринчилиги учун: **«Ҳосилот» (Сталинобод) — «Меҳнат резервлари» (Тошкент) командалари ўртасида футбол.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Айланма зина.**

«ИСКРА» (ёзги) — кеч соат 8 ва 10 да кенг экранли фильм **Капитан қизи.**

КАФАНОВ номли, «ХИВА» — **Истаган эшигингни қоқ.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун **Истаган эшигингни қоқ.**

«САЛЮТ» — **Юрашек.**

Тошкентдаги
«ГОРОСВЕЩЧЕНИЕ» КОНТОРАСИГА
автомашиналарни ремонт қилувчи автомеханиклар, сваркачи, III класс **шофёрлар,** 7-разрядли **электромонтёрлар, автослесарь, дурадгор, мотоцикл ҳайдовчи**
К Е Р А К
Адрес: Пролетар кўчаси, 22-уй.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги коллегияси Совет театр санъатининг атоқли арбоби, СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати, Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театрининг артисти

АБРОР ҲИДОЯТОВНИНГ

3 октябрда тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек давлат академик драма театри дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари Совет театрининг атоқли устаси, Ҳамза номли театрнинг ташкилотчиларидан бири, СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати

АБРОР ҲИДОЯТОВНИНГ

3 октябрда тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Марҳумнинг жасади солинган тобут Ҳамза номли театрда ўрнатилган. Марҳум билан видолашувчилар 4 октябрь эрталаб соат 10 дан бошлаб қўйилади. Мотам маросими кундуз соат 2 да бўлади. Марҳумнинг жасади кундуз соат 14 да олиб чиқилади.

...мутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. ...40, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот...
...олашган нашриётининг босмахонаси. Б. 582.